

ОТКЪС ОТ КНИГАТА „BULGARIA 1879/1881 ISSUES“ ОТ GUIDO CRAVERI

В предстоящата си книга съм анализирал задълбочено и научно дългогодишния проблем с т.нар. „софийско отпечатване“, с помощта на експерти от различни области, включително филателисти и специалисти по консервация и реставрация на хартия, както и със съдействието на съвременни научни техники. Всички те по научен и недвусмислен начин отхвърлят старата теория за повторно използване на избелени марки.

Надявам се най-накрая да изясня този въпрос веднъж завинаги. Всички стигнаха до еднозначно заключение, Представям откъс от книгата си, който с удоволствие публикувам предварително за Balkanfila XXI 2026 В Перник, България.

ВТОРА ПЕЧАТНА ПЛОЧА

Допълнително внимание заслужават емисиите, които определям като неиздадени отпечатащи от втора печатна плоча (или т.нар. „Софийско отпечатване“). Това отпечатване е идентифицирано за първо път от Thomas Hitzler, който наблюдава блок от четири марки с характерна извивка в лявата външна вертикална рамкова линия. Освен тази особеност, цветът, хартията, гумата и водният знак съответстват на стандартното издание.

През април 2019 г. г-н Иван Мечев публикува статия в "The London Philatelist" (т. 128, № 1464), в която предполага, че тези отпечатащи всъщност са фалшификати, вероятно произведени от недобросъвестни служители по време на комунистическия период в София, използвайки избелена и повторно използвана хартия от оригинални листове.

Авторът не споделя тази гледна точка,

Първите български марки, подобно на руските, са отпечатани в Държавната печатница в Санкт Петербург. При първата руска емисия е гравирани и Втора печатна плоча, за да бъде налична в случай на износване или повреда на основната, което би довело до забавяне в производството.

Логично е да се предположи, че както при руските, така и за първите две Български емисии е била изработена втора печатна плоча, почти сигурно гравирани от Franz Kerler, известен с включването на характерни „тайни знаци“ в своите гравюри. Например втората плоча на първата руска марка цифрата „1“ в „10“ копейки в горния десен ъгъл е значително по-голяма и по-дебела. Извитата външна рамкова линия при българските неиздадени отпечатащи може да представлява аналогична особеност.

Тези отпечатащи вероятно са пробни удари от неупотребената втора плоча, предназначени да потвърдят качеството на резултата. Те изглеждат произведени със същата хартия, мастило и гума като официално издадените марки. Постоянството им при всички номинали от емисията „Сантими“ както и „Първи стотинкови“ (1881), подсилва предположението, че става дума за съзнателна вариация в дизайна, а не до по-късна фалшификация.

Съхранявани десетилетия наред, такива листове биха могли да бъдат откраднати по време на многобройните сътресения в Русия в края на XIX и XX век и впоследствие да се появят на филателния пазар.

Освен това ограниченото количество известни екземпляри не предполага масово производство, което допълнително подкрепя тезата, че това са автентични неиздадени отпечатъци, а не фалшификати.

Да се приеме, че тези емисии са фалшификати, означава да се приемат редица предположения, които според автора не издържат на критика, това би изисквало да се повярва, както твърди г-н Мечев, че цели листове могат да бъдат избелени без да се нарушат хартията и оригиналната гума. Нещо малко вероятно. Освен това е невъзможно процесът на избелване да не остави видими следи с течение на времето. Не е известен нито един екземпляр от тази втора плоча с характерните белези на избелване.

При ограничено количество „избелени“ листове е нелогично фалшификаторите да ги използват за отпечатване на всички единадесет номинала от първите две емисии, включително такива с ниска търговска стойност.

Поради тези причини считам, че тези емисии трябва да бъдат определяни като неиздадени отпечатъци от втора печатна плоча и, тъй като са произведени по същото време като официалните издания, заслужават равностойно място в колекциите на класическа България.

ТЕХНИЧЕСКИ АНАЛИЗ НА ПЪРВАТА И ВТОРАТА ПЕЧАТНА ПЛОЧА

За да се оцени връзката между Първото отпечатване и т. нар. „Софийско отпечатване“, авторът провежда комбиниран спектрографски и структурен анализ с помощта на Garfield Portch, член на експертния комитет към Vincent Graves Green Philatelic Research Foundation, използвайки системата.

VSC 8000, широко използвана при съдебно-експертни изследвания и филателна експертиза, позволява прецизно мултиспектрално измерване на мастила и материали. Това дава възможност за регистриране на отразителни криви във видимия и близкия инфрачервен спектър, както и високорезолюционни сравнителни изображения.

Всеки номинал от двете печатни серии е анализиран, като са направени множество измервания и директни сравнения, допълнени с цифрови наслагвания за проверка на съвпадението на гравюрите.

Резултатите показват изключително близко съответствие между спектралните криви на Първата и Втората плоча. Мастилата имат еднакъв структурен профил, с почти идентични пикове и спадове при същите дължини на вълните. Разликите се ограничават до интензитета, което е характерно за нормални вариации, не за различен състав.

В някои случаи разликите в рамките на една и съща серия са по-големи от тези между двете отпечатвания. Няма нито един спектрален диапазон, който ясно да ги различава,

Цифровите наслагвания потвърждават това: Гравюрите съвпадат изключително точно, включително надписите, орнаментите и изображението на лъва.

Макар че тези методи не могат да докажат абсолютна идентичност, резултатите силно показват, че двете серии са произведени по едно и също време или в много кратък период, а не с десетилетия разлика.

ПИСМО ОТ ЕКСПЕРТА GIACOMMO BOTACCHI (A.I.E.P.)

„Скъпи Guido,

Разгледах въпроса, който ми представихте, а именно възможността за повторно отпечатване върху хартия, от която предишният печат е бил премахнат.

Убеден съм без никакво съмнение, че българските марки от т.нар. „софийско отпечатване“ не могат да бъдат манипулирани по този начин, техните технически характеристики (хартия, гуми и печат) биха претърпели структурни промени, които лесно могат да бъдат установени със съвременните методи.

Разликите в рамката според мен представлява „таен знак“, обозначаващ Втора печатна плоча, която впоследствие не е била използвана и е останала съхранявана в Санкт Петербург, където са произведени тези екземпляри.

Не съществува „перфектно престъпление“ - подобна манипулация би оставила следи, особено при химическо избелване, които могат да бъдат открити със съвременни научни средства.

Като експерт на А.І.Е.Р с почти 30 години опит считам, че обезцветяване и повторен печат при тези характеристики е невъзможен,

Освен това, ако подобна процедура е била извършена преди попече от 60 години, днес тя би оставила ясно различими следи от стареене на хартията. Такива не се наблюдават, което подкрепя тезата за неиздадена втора печатна плоча. “

ENGLISH TEXT

EXCERPT FROM THE BOOK "BULGARIA 1879/ 1881 ISSUES BY GUIDO CRAVERI

In my forthcoming book, I have thoroughly and scientifically analyzed the perennial problem of so-called "Sofia Printing", with the help of experts from various fields, including philatelists and paper conservation and restoration experts, as well as the support of sophisticated scientific techniques, they all disavow the old theory of reusing bleached stamps in a scientific and unequivocal way.

I hope to finally clarify this issue once and for all. Everyone has unequivocally come to the same conclusion. Here is an excerpt from my book, which I am pleased to preview for *Balkanfila XXI 2026* in Pernik, Bulgaria.

SECOND PLATE PRINTING

A further consideration are those issues which I refer to as the unissued Second Plate Printing (or so-called "Sofia" Printing). This printing was first identified by Thomas Hitzler, who observed a block of four displaying a distinctive curvature in the left outer vertical frameline. Aside from this variation, the colour, paper, gum, and watermark were consistent with the standard issue.

In April 2019, Mr. Ivan Metchev published an article in "The London Philatelist" (Vol. 128, No. 1164), proposing that these printings were, in fact, forgeries, allegedly produced by rogue officials during the Communist era in Sofia, using bleached and reused paper from original sheets.

The author does not share these views

The First Issues of Bulgaria, like those of Russia, were printed at the State Printing works in St. Petersburg. In the case of Russia's first issue, a Second Plate was also engraved to have one easily available should the primary plate become worn or damaged, which would otherwise result in a delay in production.

It is reasonable to infer that, as with Russia's first issue, a second Plate was prepared for Bulgaria's first's two issues, both almost certainly engraved by Franz Kepler, who was known to incorporate distinctive "secret marks" into his designs. In the case of the Second Plate of Russia Number One, the numeral in "10 kopeks" at the upper right was markedly larger and thicker. The curved outer frameline seen in the Bulgarian unissued second Plate Printing may represent a similar feature.

These impressions, likely test strikes from the unissued Second Plate to confirm an acceptable result, appear to have been produced using identical paper, ink, and gum to those used for the issued stamps. Their consistent appearance across all denominations of the Centimes Issue and the first Stotinki Issue (1881) reinforces the notion of an intentional design variation rather than a later forgery.

Stored away for decades, such sheets could have been stolen during one of the many periods of upheaval in Russia during the late 19th and 20th centuries, eventually surfacing on the philatelic market.

Moreover, the limited number of known examples does not suggest mass production, further supporting the view that these are genuine unissued printings, rather than forgeries.

To argue that these issues are forgeries requires accepting a series of assumptions that, in my view, do not withstand scrutiny. It would require, as argued by Mr Metchev, believing that entire sheets could be bleached without disturbing the paper and original gum, an unlikely outcome. It is also impossible that, in the period since these printings would have been made, the process of bleaching would not cause a reaction which would today be visible on the stamps. I am not aware of any unissued Second Plate Printing showing the classic signs of bleaching in the stamps. With a limited number of potential "bleached" sheets with which to work, it defies logic that forgers would choose to squander their supply by printing examples of all eleven denominations of the First and Second Issues, including those with little commercial value.

It is for these reasons that I believe that these issues should be termed unissued Second Plate Printings, and, as they were produced contemporary to the regular issues, should command equal consideration for inclusion in a collection of classic Bulgaria.

TECHNICAL ANALYSIS OF THE FIRST AND SECOND PLATE PRINTINGS

To assess the relationship between the First Printing and the so-called 'Sofia Printing', which the author considers a Second Plate Printing, a combined programme of spectrographic and structural analysis was undertaken by Mr. Garfield Portch, a member of the Expert Committee at the Vincent Graves Greene Philatelic Research foundation, using the VSC 8000 forensic imaging system

The VSC 8000, widely employed for forensic document examination, and for philatelic expertization, permits precise multispectral measurement of inks and substrates, allowing reflectance curves to be recorded across the visible and near-infrared spectrum while also supporting high-resolution comparative imaging. For this analysis, each denomination from each of the two printings were examined and contrasted, with multiple readings taken from both printings and compared directly, and these results supplemented by subtractive digital overlays designed to test engraving congruence.

Measurements of each denomination from the First and Second Plate printings show an exceptionally close correspondence in their spectral curves. Across all values examined, the inks display the same structural profile, with near-identical inflection points, peaks, and troughs occurring at the same wavelengths, including the pronounced rise in the green-yellow region and the subsequent plateau extending into the red and near-infrared. Where differences are present, they are limited largely to overall intensity, a pattern consistent with normal variation in shade, ink density, or impression strength rather than any change in pigment. In several instances, variation within a single printing equals or exceeds that observed between the two printings, and no wavelength band consistently distinguishes one printing from the other.

Subtractive digital overlays provide complementary confirmation. High-resolution comparisons show exceptional alignment of the engraving, including the lettering, frame ornaments, and the lion design. The same pattern is observed across all denominations examined.

Although neither spectrographic measurement nor overlay comparison can establish absolute identity of printing, their combined results demonstrate exceptional consistency of both the inks and engraved designs of the First and Second printings. The evidence therefore, strongly supports the interpretation that both were produced contemporaneously, or at least within a very narrow time frame, rather than being printed several decades apart.

**BELOW THE TRANSLATION OF THE LETTER SENDE TO ME BY THE A.I.E.P.
EXPERT MR. GIACOMMO BOTACCHI:**

"Dear Guido,

I have reviewed and explored the topic you submitted to me, namely the possibility of reprinting stamp vignettes on period paper that has been erased by the previous printing, I believe, without a shadow of a doubt, that the Bulgarian stamps from the so-called "Sofia Printing" cannot have been altered since, given their technical characteristics (paper, type of rubber, and printing), any theoretical (I repeat, theoretical!) manipulation of the stamps would lead to structural changes that would allow them to be identified especially with the most advanced investigative techniques available to modern equipment.

The difference in the frame that distinguishes the edition we are talking about is, I believe, rather a secret sign identifying a second printing plate, which was later not necessary and remained in storage in the St. Petersburg, the place of manufacture of the aforementioned specimens which I believe were undoubtedly produced at the time of issue.

Ultimately, I believe that there cannot be a "perfect crime", that is, in addition to the fact that said manipulation involves a long and almost always economically inconvenient procedure, the discoloration of the paper could only occur by chemical means which, in any case, would leave traces detectable by scientific examination, particularly in light of today's most sophisticated instruments.

As an A.I.E.P expert for almost thirty years and having professionally practiced this profession since 1986, I remain of the opinion that, given the printing and rubber characteristics as well as the type of ink used on these specimens, a decolorization and printing operation, even if it were convenient, would be impossible.

In this regard, I also believe it is appropriate to underline that this procedure, having been hypothetically carried out in a period of time dating back sixty (and more) years ago, would certainly have nowadays highlighted a type of aging of the paper different from the "undisputed" print runs and would have left signs or least traces of them, what has just been explained, which with even a thorough technical-scientific examination does not appear in any way, therefore supports the hypothesis of a later printing plate, the print run of which has never been distributed."